

Šio 30-tą dieną, 1944 m.
AMERIKOS LIETUVIŲ PETICIJAS
 BUS PADARYTA AU-
 TENCIA PAS PREZIDENTĄ
 simir S. Michalski
 15 VERNON STREET
 Worcester, Mass.
 OFISO VALANDOS
 iki 4 ir 7 iki 8 val.
 simant Sekm. ir švenč.
 TEL. 5-3562

Pristatom! Numa-
 džiaul ir Importat
Edward Yandev
 PACKAGE STORE
 Zialke Vieokius Alkai-
 cymus, Lietuvišką Vok-
 Degtinę, Vyną ir kitą
 8 MILLBURY STREET
 Tel. 3-3311

LAINER
LEANSE
 GERAS
 DARBAS
 GREITAS
 PATARNAVIMAS
 ŽEMOS
 KAINOS
 Dial 5-5211
 73 Green Street

ori Išleisti Pulk.
Petruičio Knygą
Angliškai
 Lietuvai Vaduoti Sąjungos
 valdyba gauna paklausimą
 ir net paraginimą su aukso
 kada bus išleista Angliško-
 kalboje tas ypatingas aprašo-
 pulk. Petruičio—**"KAIP JIE
 BUS SUŠAUDĖ."**
 Kaip atsimenate, pulkininkas
 Petruičius buvo vienas iš tuk-
 stantųjų Lietuvos gerų piliečių
 bolševikų enkavedistų su-
 tartas, tardomas, kankinamas,
 pūstomas prisiminti visokius pra-
 žengimus kurių prieš bolševi-
 kus nepapildė, ir pagaliau kada
 šis su Stalinu susikovė, ka-
 lietuviai sukilo prieš oku-
 pantus ir kada bolševikams pri-
 ėjo iš Lietuvos bėgti, jis su-
 taitais kitų buvo varu iš Lietu-
 vos išvežtas į Rusiją, ten dau-
 nau kankinimui, sušaudymui.
 Tą aprašymą skaitant, kiek-
 teno lietuvių kraujas užverda
 prieš tuos barbarus, kurie atėję
 kaip vagys, žudikai į svetimą
 Lietuvos kraštą, jį okupavo, ap-
 gė, o žmonės emė sistematis-
 kiai naikinti, šaudant vietoje, į-
 alinant, tremiant Sibiran, ir
 taitais nuvarant gilyn į Rusiją
 kankinimui, kada jau patys o-
 kupantai turėjo iš Lietuvos
 bėgti.

Sanitary
Shirt Laundry
 SANITARIŠKA MAUŠŲ
 SKALAVYKLĖ
 VALYTOJAI IR DIRB-
 tams Skalbiklio Pa-
 blam, prolam ir
 škinius; uniformas
 šluotinius drabužius
 ir daiktus.
 JULYANA PARKAT
 JULYANA MAIORAN
 Darbas Gravitinis

Atneškite ir Atsi-
 15 KELLEY STREET
 WORCESTER, MASS.
ilben Bottling
 P. YESSELVITZ
 1000 Massachusetts
 9 Taylor St., Worcester
 Tel. 4-3211
 atngai išdirbimo
 E ir 15 kitokių

STREIKAI VISUR
 Detroit, Mich., spalio m. 5-tą
 —Apie 8,000 darbininkų su-
 streikavo 33 Detroito dirbtuvė-
 se, bet po C.I.O. valdininkų ir
 netinių unijų atstovų susirinki-
 mo buvo nubalsuota sugrąžinti
 darbą. Del šio streiko 50,000
 darbininkų turėjo sustoti dirbti,
 priešzasties dirbtuvių uždary-
 mą ir tvarkos pertraukimą.
 Streikas daugiausia sutrukde
 iriacijos enzinų, prieš-lyktuvi-
 ū kanolių, tankų ir sunkveži-
 ū dalių ir kitų karinių me-
 chanizų išdirbimui. Šis C.I.O.
 unijos darbininkai protestavo
 del jų algos mažesnės negu
 kitos pačius darbus dirbančių
 U.F.L. unijos darbininkų. Jeigu
 Karo Darbo Taryba (W.L.B.) su-
 tikis paskirti komisiją ištyrinėti
 streikalą, streikas nustos grasinti
 100 dirbtuvėm, kur dirba netoli
 milijonas darbininkų.
 Rochester, N. Y., spalio 5-tą
 —"The Rochester Times-
 Union", Gannett sindikato laik-
 raštis, taipgi "The Democrat" ir
 "Chronicle" sustojo šiandien iš
 priešzasties spaustuvų darbinin-
 kių nesuapratimų su vedėjais del
 skirtingų kontrakto aiškinių.
 Visų trijų laikraščių darbinin-
 kiai priklausė prie tos pačios
 Typographical Unijos (A. F. of

ARRON RABIN
 CTRINIAI
 Radio
 Peda
 Planai
 20 Trumbull
 Worcester, Mass.

SYKITE SAVI
MUS
 tros Vieļu ir
 Dabar Galima
 EKTRIKOS
 VTAISTIMAI
 IVEIDIMAI
OLFAS W.
INDHAM ST.
 Worcester 4

Nr. 41-mas SPALIO (OCTOBER) 7-tą DIENĄ, 1944 METAIS WORCESTER, MASS. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXV

I Dangu Šaukianti Skriauda!

KAS DEDASI LIETUVOJE (LPN — 1944 m. spalio 1)

Kaip jau buvo atžymėta, naujiems okupantams—rusams įsiveržus vokiečių okupuoton Lietuvoje, didžiausi kentėtojai buvo ne rusai ir ne vokiečiai, bet Lietuvos žmonės. Jų namai, jų ukiiai, visas jų turtas sunaikintas arba išplėstas; didingi nauji Kauno pastatai kaip Vytauto Muziejus, Prisikėlimo šventovė, moderniškios ligoninės pastatai, — susprogdinti. Žmonių gyvybes okupantai skaito niekais; su moterimis ir vaikais apsieinama barbariškai. Rusų politinės policijos (NKVD) burliai, karo veiksmų proga, žudo, plėšia ir naikina. Sibiran siunčiamų skaičius toks, kad net gyvulinių vagonų nebeužtenka jų pervežimui; tremtinių burliai varomi kaip galvijai, —basi, be šiltų drabužių, alkani. Tai tautos naikinimas, tai į dangų šaukianti skriauda, vykdoma tų, kurie save vadina "taiką ir laisvę mylinti tauta." Tokio kruvino keršto užklupti, tik patys narsieji Lietuvos kariai — jaunuoliai teįveikia priešintis. Rusų aklas kerštas ir laukinis žiaurumas tik gilina ir skatina neapykantą.

Gelbėdami savo šeimas ir gyvybes, daug lietuvių bėga nežinia kur, apleisdami savo numylėtus sodybas. Daug bėga vokiečiuosna nežinodami, kad ten jų laukia vargas ir pragaras. Daug atsiderė Žemaitijoje, jų tarpe spėjama Arkivyskupas Skvireckas. Daugelis iriasi per juras bijodami vokiečių gestapininkų sauvales. Girdėti esama paskendusiu juroje. Kaip praneša švedų žinios, ten šveduose atsiderė ligi spalio 1 dienos bent pusterčio šimto naujų atbėgėlių. Paskutinė telegrama is Stockholmo čia gauta rugsėjo 29 d. sako kad iš Norvegijos atbėgo du lietuviai, gi iš Suomijos—107. Jie ten esą dabar internuoti kaip karo dalyviai. Ištikro, lietuvių tauta randasi kryžminėje ugnyje. Bet kas stato sau namus ant vargo ir kraujo mūsų brolių tas pats susilauks pražuties. Nei vokiečiams, nei rusams nelmta buti Lietuvos ponais, nes Lietuvos jaunimas—Lietuvos laisvės kovotojai—ir visa tauta nesiliaus priešintis atėjunams —uzurpatoriams.

Lietuvos Atstovas Pietų Amerikoje, pasiremdamas Washingtono kolegos oficialia nota, taipgi slaptomis ir viešomis žiniomis iš vokiečių bei rusų okupuotos Lietuvos, pareiškė protestą 1944 m. rugpjūčio 31 d. del vokiečių bei sovietų žiaurumą ir pretenzijų į Lietuvos laisvę ir integralumą. Nota išsiuntinėta vyriausybsms.

buvo paleisti del priešzasties su-
 mažėjimo darbu kairiuose de-
 partamentuose. Telegrama pa-
 siustame kompanijai, unija ra-
 gino išdalyti darbus tarp visų
 darbininkų, kurie dirbo spalio
 antrą dieną. Karo Darbo Tary-
 ba (W.L.B.) įsiliešo į streiką ir
 siulo trijų vyrų arbitracijos ta-
 rybą sutaukinti streikuojančius
 ir įsakė visiems sugrąžinti prie
 darbo. G. F. Wright Steel &
 Wire kompanijos 250 vyrų su-
 streikavo.
 Quincy, Mass., spalio 5-tą d.—
 2,000 lituotojų (welders) neatė-

SOVIETŲ DIDELIS OFENSYVAS PRADĖTAS LIETUVOJE

London, spalio 5-tą d.—Sovietų armija Lietuvoje pradėjo didelį ofensyvą į vakarus nuo Šiaulių. Tarp dvylika iki keturiolika rusų divizijų užpuolė nacius Šiaulių apylinkė, aštuoniasdešimt mylių į ryt-vakarus nuo Rytų Prūsijos Tilžės miesto, su pagelba keturių tankų korpusų. Artilerija taipgi nukirto vokiečių liniją ant Narew upės į pietrytinę Prūsijos sieną ir smarkūs mušiai siaučia visame Lietuvos fronte.
 Septynios rusų divizijos, iš apie 100,000 vyrų užėmė

didelį Estonijos Saare (Osel) salą, Rygos Ilanko. Šios salos laimėjimas būtų didelė strategiška nauda Rusijai, nes užkirstų jurų kelią nacių išbėgimui, kurie yra apgulti Rygoje.

Kituose frontuose—Dabar rusų kareiviai mušasi Belgrade, Jugoslavijos sostinėje; taipgi artinasi prie Pančevo, 22,000 gyventojų geleklio centro, tiktai devynios mylios nuo Belgrado. Vokiečiai nenori pasiduoti ir siunčia sustiprinimus Belgrade miesto apgynimui.

ŽUDYMO STOVYKLA RASTA ESTONIJOJ

Talinas, Estonija. — Aštuoniolika mylių nuo Estonijos sostinės—Talino, rusai parodė vėliausią vokiečių masinę baisybę — Klooga, —darbo stovyklą. Šioji darbo stovykla buvo rąstų ir cemento krašte, kur kaliniai vergavo gamindami svarbias medžiagas nacių karo mašinai. Žmonės, kurie gyveno toje apylinkėje pasakojo korespondentam šitokią pasaką:

Kada naciai sužinojo apie rusų armijos prisiartinimą ir savo pasitraukimą, tai kalinius visus sykiu užmušė. Tai buvo rugsėjo 19-tą dieną, kas reiškia dvi dienas vėliau prieš vokiečių pasitraukimą iš Talino. Naciai pranešė, kad kaliniai bus perkelti. Tas kaliniam skai-
 jo dirbti ketvirtadienį iš priešzasties reikalavimo pakėlimo algy, ko buvo praše nuo šių metų sausio mėnesio. Šis streikas rimtai sutrukdydys statymą skubiai reikalingų karinių laivų.

SUTIKIMAS TAIKOS PLANE

Washington, D. C., sp. 7.—Dumbarton Oaks konferencija pranešė, jog pasiekta abelnas sutikimas tarp tautinės taikos užtikrinimo organizacijos, kur įeina ir taryba, susidedanti iš didesniųjų šalių ir tam tikro mažesniųjų tautų skaičiaus. Sutikimas pasiektas po savaitės svarstymų.

Sekretorius Stettinius, kurs yra konferencijos pirmininkas, pareiškė, kad dar nebuvo nutarta kokios mažesnės šalys bus priimtos, nei kokia galia joms bus suteikta. Šis planas yra panašus Tautų Lygos Tarybos organizacijai. Delegacijos toliau tariasi apie šio plano įvykdinimą.

Londonas. — Suv. Valstijų kariuomenė turėjo smarkiai muštis iki prasilaužė pro Siegfried liniją. Prieš juos vokiečiai atsiumtė savo šarvuotą ataką, bet vistiek amerikonių pirmynžangos nesulaikė.

PALIAUBOS TARPE SUOMIJOS, RUSIJOS IR ANGLIJOS
 Maskva, U.S.S.R.—Radio Garso-fotografija—Pulkininkas generolas Avdonovas pasirašo dokumentą aktyvaizdoje kitų oficialių. Iš kairės į dešinę stovi: komradas Molotovas, Bazarovas, Dekonogovas, generolas Štemenko, komradas Litvinovas, Podtserodas, Potruvačas ir Paulovas.

LIETUVIAI AMERIKOJ

Tautininkų Veikėjų Reikšmingas Susirinkimas

Vasaros laiku, kada oras šilta, Didžiojo New Yorko visuomeninis tautinis veikimas visuomet nusilpsta. Bet atostogų laikui praėjus ir vėla atsinaujina.

Šių metų rugsėjo 1 dieną vakare, Newark, Lietuviai Vaduoti Sąjungos 3-čias skyrius surengė prakalbos atidarymui veikimo sezono. Kalbėjo Julius Smetona, ir K. S. Karpus, iš Cleveland, Ohio, ir J. Valaitis iš Brooklyn, N.Y. Prakalbos pavyko netik kalbų atžvilgiu, bet gana daug susirinko ir patriotingų lietuvių. Lietuvos vadavimo tikslui suaukota žymi pinigų suma, ir gana daug knygų "Timeless Lithuania."

Kalboms pasibaigus, parodyta juduose paveiksluose velionies Lietuvos Prezidento laidotuvės, ir dr. V. Kudirkos paminklo atidarymas Clevelando lietuvių tautiška sode.

Po apeigų salėje rengėjai veikėjų susirinkimo visus tautininkus veikėjus kurie tik pribuvo pakvietę į ponų Trečiokų namus pasikalbėti. Veikėjai dalyvavo iš New Jersey, Ohio, ir Didžiojo New Yorko. Šios apylinkės buvo skaitlingai reprezentuotos.

Apkalbant eilę einamų klausimų, daugiau apsisotą ir galutinai nusistatytą remti Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą. Artėjant šeštam Amerikos paskolos vėjui, dėti pastangas bendrai su visais, kad vėl sukelti bent penkis milijonus dolerių. Numatant, kad Lietuvos vadavimo reikaluose šiuo laiku esant miglotai eigai, tačiau visgi įžiurima, kad dar kartą teks Amerikos lietuviams turėti Amerikos Lietuvių Suvažiavimą, nutarta rengtis prie suvažiavimo, kuris numatoma šaukti ne vėliaus sausio arba vasario mėnesiuose, 1945 m. Taip kaip dabar Lietuvos reikalams riedant,

suvažiavimas bus butinai reikalingas.

Paminėtas susirinkimas buvo galimas dėka ponams A.S.Trečiokams, W.Dilliams, P.S. Gudui, ir Budrackui, kuriems reikia padėkoti už davimą dilgsnio rudeno veiklos sezonui. O ponai Trečiokienė jau gerai išalkusius mitinguotojus pavalgydino skaniais užkandžiais. Visi dalyviai austant išsiskirstė su mintimi darbuotis užsibrėžtam tikslui.

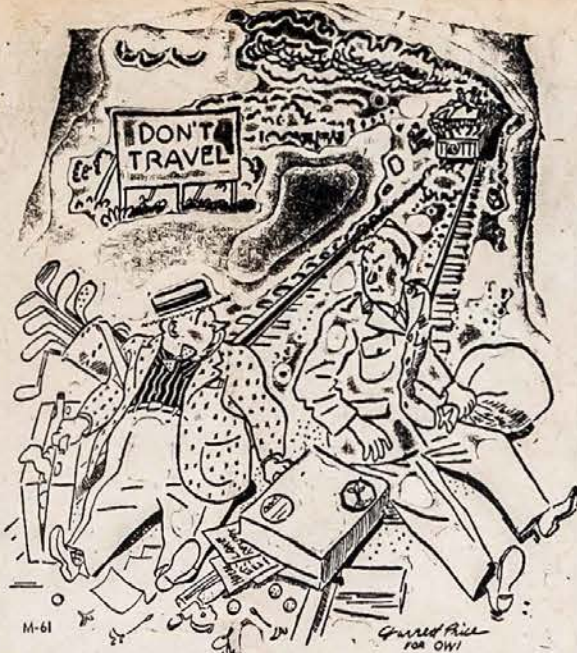
J. Praeivis

ROCHESTER, N. Y.

RUPINASI LIETUVOS ŠELPIMU

Rugsėjo 20-tą dieną, 8-tą valandą vakare, buvo vietos parapijinėje svetainėje višas susirinkimas lietuvių šaukiamas per bažnyčioj garsinimą klebono kun. J. Bakšio, tikslu, kad įsteigti bendrą Amerikos Lietuvių Šalpos fondą Lietuvos paramai.

Susirinko vyrų ir moterų, apie 20 asmenų. Buvo tikėtasi skaitlingesnio susirinkimo, bet dar nevisi supranta šio reikalo svarbumą. Matomai, žmonės vaizduojasi Rusijos caro laikų valdininkus, kurie nors ir siuntė pusėtinai pavaldinių į Sibirą, ar kitokiomis pabaudomis nubausdavo žmones, bet turėdami krikščionišką savose širdyse atspindį, visgi susivaldė nuo masinių žudynių. Įsivaizduokime, kad laike karo 1914 metais, iš Lietuvos pabėgėliams Voronežo caro vyriausybė įsteigė lietuvių pabėgėliams gimnaziją duodami progą jaunimui siekti mokslo. Profesoriumi Leonui lietuvių šelpimui Rusijos caro vyriausybė įdavė rodosi \$300,000 rublių. Gi dabartinė Rusijos komunistiška vyriausybė per Lietuvos 1940m. okupavimą, apie 60,000 lietuvių pasiuntė į šaltąjį Sibirą. Na,

"Gee, soldier, how'd you happen to get pushed off, too?"
Stebėtina, kad ir kareivį galėtų kas nustumti?

kas galėtų pasakyti, kad nors trečdalis tų žmonių yra gyvi. O kiek tukstančių baisiomis priemonėmis išžudė ir kiek dar išžudys. Tai gerbiamieji lietuviai, tik pamastykime nuodugnai, o surasim priežastį delko turim dėti paskutines pastangas kad prisidėti prie nelaimingųjų sušelpimo ir atgavimo Lietuvai neprigulmybės.

Taigi, klebonui paaiškinus plačiau apie šio susirinkimo tikslą, visi mieliai pritarė B.A.L.F. vietiniam skyriui įsteigimui. Į B.A.L.F. skyriaus valdybą liko išrinkti sekanti: pirmininkas M. Ventis; pirmininko pagelbininkais A. Norkeliūnienė, V. Vilimienė, J. Šukis, F. Pulukis; nutarimu raštininkė Teresė L. Stukaitė; izdininkas, J. Baranauskas; spaudos raštininkas, Antanas Žiemys. Per susirinkimą į fondą B.A.L.F. aukavo po \$2.00, kun. J. Bakšys, J. Baranauskas, J. Šukis, M. Ventis, P. Pečkus, P. Norkeliūnas, A. Norkeliūnienė, T. L. Stukaitė, V. Zlotkus, V. Puliukitė, F. Poliukis, K. Zlotkus, A. Žiemys. Viso, 13 asmenų sumokėjo \$26.00. Kiti pasižadėjo užsimokėti per kitą susirinkimą. Teipgi, kiekvienas narys ketino prikalbinti po keleta naujų narių.

Kleb. kun. J. Bakšys apsiėmė kreiptis prie vietinio amerikoniško centro esant reikalui. Drabužių priėmimo darbą pradėsime nuo lapkričio 1-mos dienos. Tai nuo dabar jau prašomi visi geros valios bei širdies lietuvių prašomi prisiruošti, sutvarkyti, sutaisyti ir išvalyti drabužius.

Dar į A. L. T. fondą paaukavo \$5.00 K. Stašaitis. Ir per keno tai išvažiavimą surinkta apie \$20., bet vardai

man dar nepriduoti. Musų A.L.T. skyrius jau turi \$300. Nebloga pradžia. Gal Dievulis laimins, kad ir pabaidę gerą padarysim.

Antanas Žiemys

PHILADELPHIA, PA.

SVARBI VEIKĖJŲ SUEIGA

Philadelphia Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ir Karo Pergalės Komiteto nariai draugių delegatai, kaip ir pavieni veikėjai, pakvietus laiškeliais sekretoriui, Pranui Pukui, vakare 26-tą rugsėjus, vadovaujant Juozui Kavaliauskui, buvo suėję į Lietuvos Muzikalę Svetainę tikslu, kad apsvačius labai svarbų dalyką, butent: United War Chest Vajų. Toje sueigoje kunigas Stasys Raila malonėjo man paduoti peržiūrėti ir lietuvišką knygą išpanų kalboje, pavadinant: "Lithuania Entre Friego Cruzado". Tai veikalas puikus, gražus ir didelis — veik 500 puslapių. Ją parašė koks tai Casimiro Verascas; o spaudai priruošė tulas Alberto Moly'as ir išleistas Argentinoje. Tos knygos popiera puiki, gi viršeliai, tiesa, minkšti, tačiau ne tik kad vien gražus, bet vienkart, kaip man regis, ir gan patvarus — išlaikomi tam laikotarpiui kol tęsis kultūriniai—politinė kova už laisvę Lietuvus.

Toje knygoje tilpsta daug lietuviškų atvaizdų, tarp kurių teko užtikti ir a.a. Antano Smetonos atvaizdą ir Aleksandro Stulginskio ir Vyskupo Valanciaus ir Daktaro Kudirkos ir daug dar kitų. Mano supratimu, kunigas Raila užsipelno didelio pagirimo už tą, kad jis tą knygą malonėjo atnešti į tą veikėjų sueigą. Tiesa, tarpe kurių, tikiau, turbūt nei vienas nemokėjo kaip priguli ispanų kalbos. Bet kiekvienas galėjo gi tą knygą įsigyti ir padovanoti tokiam asmeniui, kuris ją paskaitės, ištikrų, savo įtekingu balsu užtarų Lietuvą. Padovanojime Lietuvos reikalams, tokios naudingos knygos, kunigas Raila, tikiu kad noriai patarpinkautų, kadangi jis net pažįsta ir autorių to veikalų. Jeigu jau ne jis, tai autorius, kurs gerai žino, kur reikia su tokiais knygomis bombarduoti už laisvę mūsų brangiausios tėvynės, Lietuvos...

Taip kaip "Timeless Lithuania" visomis priemonėmis reikia šitą skleist tarp įžnybių asmenų vartojančių ispanų kalbą. Todel čia prikergiu ir kunigo Railos adresą: 334 Wharton St., Phila., Pa., Kad reikalui esant su juomi pasitartų.

K. Vidikauskas

Brooklyn, N. Y.

Šias Eiles Skiriu Mano Geram Draugui, Broniui Milleriui, jo gimtadienio proga.

Spalio vienuoliktą dieną, Noriu pasveikinti draugą vieną Jo gimimo dienos proga. Jis yra vienas iš geriausių Mano draugų artimiausių — Užtai jį sveikinu širdingiausia. Sveikas tu mano mieluti, Duok dešinę savo paspausti Malonu man jus sulaukti. Priimkie nuosirdžius linkėjimus Sulaukti daug linksmų gimtadienių, Laimės ir pasisekimo begalo. Linkiu jums kuo geriausio labo, Kad butum visad laimingas Net iki pačio lentos grabo.

R. E. K.

WATERBURY, CONN.

NUOSIRDĖ PADĖKA GERASIRDŽIAM LIETUVIAM.

American Friends of Lithuania piknikas įvyko rugsėjo 17-tą d. Publikos susirinko apie 1-500 žmonių, iš visų apylinkės kolonijų, New Haven, Bristol, Hartford, New Britain, Terryville, Ansonia, Seymour, Oakville ir kitur. Taipgi dalyvavo daugelis kareivių, jureivių su savo panelėmis, Waacs ir Waves, visi buvo priimti kaip svečiai. Programą atidarė artistas Alekas Vasiliauskas, su Amerikos himnu, pritariant orkestrui. Aldermonas Wm. Kolback, dienotvarkės vedėjas pasakė įžanginę prakalbą, perstė Rev. Roger B. T. Anderson, kuris yra A. F. of Lithuania organizacijos narys ir geras jos remėjas.

Antras kalbėjo p. Julius Smetona. Jis prisiminė, kokias kančias dabartiniais laikais Lietuvos žmonės kenčia, ir dar kokias reikės kentėti. Kadangi lietuvių tauta yra krikščionių ir katalikų tauta, ir jeigu ten apsigyventų piatuvo ir kujo simbolis, tad reikėtų amžiną praštų lietuvių tautos. Kiti kalbėtojai buvo eks-sen. Edward P. Egan, Patrick Wallace, Kazys S. Karpus "Dirvos" redaktorius, Joseph Balezaras Jr., Jonas Misiunas, dr. M. J. Colney.

Toliaus, art. Alekas Vasiliauskas, ir p-lės Hedviga, Sophie, Anna ir Edmund Stulginskai, linksmo publika su jų gražiomis dainelėmis. Pasibaigus programai, dalyviai linksmos, viesėjo iki vėlai vakaro.

Rengėjų komisija: Aldermonas William Kolback, John Klina, Ernest Mažaika, dr. M. J. Colney, Stephen Geonaitis, ir p-nios Mary Sabas, Margaret Senkus, Antanina Colney, Stanley Romanauškie, Eleanor Kiškoniūtė, F. Penevicienė, Mary Yanchuk, F. Dapsienė, Wm. Lange, Mary Krugeliene, Frances Leadaka, Mary Kukaitis. Pikniko pelnas yra skiriamas įrengti kambarį St. Mary's Hospital, vardan atminties lietuvių kareivių žuvusių karo laukuose. Šis piknikas buvo surengtas geram tikslui ir abelnai lietuvių rėmė kuo geriausiai, aukomis, dalyvavimu, pagelbėjimu, ir kitokiais budais prisidėjo. Todel piknikas buvo pasekmingas, už ką rengėjų komisija išreiškia visiem nuosirdžiai ACIU. Pikniko pelnas, aukotojų vardai ir visų kitų kas tik kuom prisidėjo, bus paskelbta vėliaus.

Priek tam, komisija pareiškia papeikimą toms ypatoms, kurie rodos nebūtų blogi-lietuviai, bet dėl šio pikniko jie nepasigailėjo nei laiko, nei savo žodžių. Dirbtuvėse, gatvėse, klubuose, per telefoną, ir kur tik jie turėjo progą, stengėsi žmonėms įkalbėti, kad nedalyvautų, neprisidėtų, nepagelbėti, ir t.t. Bet nuosirdžius žmonės nekreipė dėmesį į blogų minčių propagandą, ir tiek susirinko publikos, kad dar kažin ar kada buvo tiek susirinkę, kai tas lietuvių parkas gyvoja. Tuomi aiškiai liudija, kad blogų minčių propaganda nepakenkė geriems darbams tiek, kiek pakenkė tiems, kurie ją skleidžia. Toliaus komisija pareiškė, kad, kaip ypatai nepritari kokiems veikimams, tai yra privatiška privilegija, bet kaip ypatai savo grynu žodžiu stengtis pakenkti kitų veikimams, tai turi būti žmogus labai žemai nuopuolės doroje ir žmoniškume.

MINĖJO GIMTADIENIO SUKAKTĮ

P-lė Ona Stulginskas, ponai Morta Zailskienė, Thomas Deliniks, ir p-nia I. Rakauskienė, šventė savo gimtadienio sukaktuves, pereiną savaitę.

SUSILAUKĖ SUNAUS

Pvt. ir p-nia Joseph Rakauskas, susilaukė sunelį. Krikštynus įvyko rugsėjo 17-tą d. Jauno sunaus vardas Robert Richard Rakauskas. Krikštų tėvai p-lė Joan Lušas ir Frank Staskevičius.

ŠEIMYNIŠKA VAKARIENĖ IR PRAKALBOS

Amerikos Lietuvių Taryba rengia šeimynišką vakarienę ir pranabas, spalio 8-tą d. 48 Green gatvės svetainėje. Tą pat dieną įvyksta A.L.T. mėnesinis susirinkimas, to pat svetainėje. Susirinkimas prasidės 4-tą val. po pietų, vakarienė ir prakalbos 6:00 val. vakare. Kalbės prof. Kazys Pakštis. Rengėjų komisija, dr. Petras Vileišis, Antanas Orantas, ponai M.J. Colney, Joseph Bernota, kurie išgalite malonėkite dalyvauti ant vakarienės ir prakalbų.

Dr. M.J. Colney

Amerikos Lietuvių Skaitytojų Žurnalas

Čia talpinam ty Amerikos Lietuvių skaitytojų žurnalas kurie netik kad užsimeruoja Amerikos Lietuvių bet ir remia jį materijalbeplatindami įžangos žetukus su skiriamomis nominis.

Štai ty mūsų skaitytojų vardai, kurie besidarbina mi del lietuviškos spaudos palaikymo ir pasiuntė žetukus už išplatintus žetukus:

- V. Barynas - Worcester, Mass.
- O. Sainiklenė - Worcester, Mass.
- Mrs. P. Rody - Haverhill, Mass.
- J. Lapinskas - Worcester, Mass.
- G. Lapinskas - Worcester, Mass.
- A. Levinas - Maynard, Mass.
- Mrs. J. Uzzp - Manchester, Mass.
- V. Jankauskas - Phila., Pa.
- F. Stokas - Baltimore, Md.
- J. S. Galutis - Baltimore, Md.
- A. Jermolovich - Easton, Mass.
- A. Subčėlius - Northampton, Mass.
- A. Vokietaitienė - New Haven, Conn.
- J. Skrinaka - Worcester, Mass.
- A. Kruckonis - Worcester, Mass.
- S. Mancevice - Worcester, Mass.
- J. Shiluskas - Worcester, Mass.
- Mrs. Kerbel - Shrewsbury, Mass.
- Allice Roman - Worcester, Mass.
- Mr. Kulbokas - Worcester, Mass.
- J. Patis - Worcester, Mass.
- S. Porvinskas - Worcester, Mass.
- J. Palubeckis - Worcester, Mass.
- P. Grigas - Worcester, Mass.
- C. Kriaučiūnas - Worcester, Mass.
- C. Sitkauskas - Detroit, Mich.
- V. Žukavėliū - Montello, Mass.
- F. Berger - Wilmington, Del.
- O. Rapsytė - Chicago, Ill.
- S. Tomkus - Meriden, Conn.
- A. F. Ruseckas - Danvers, Mass.
- E. Navickienė - Worcester, Mass.
- K. Sinkavėliū - Worcester, Mass.
- A. Navitsky - Hartford, Conn.
- J. Rutelionis, Worcester, Mass.
- Jurgalis Zebrauskas, Baltimore, Md.
- A. Gates, Westfield, Mass.
- Z. Kalnapaltis, Phila., Pa.

Amerikos Lietuvių Administracija taria nuostolius, tačiau visiems laikraščio darbininkams už jų pagas kalbamū reikala.

A.L. Administration

STATEMENT

OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC. REQUIRED BY THE CONSUMER PROTECTION ACT OF MARCH 3, 1933.

I, Gabriel A. Kyba, Business Manager, do hereby certify that the above named publication is published weekly at Worcester, Massachusetts, under the name of "The American Lithuanian" and is published for the purpose of disseminating information to the Lithuanian community in the United States and Canada. The publication is owned and controlled by the American Lithuanian Association, a non-profit organization. The publication is published for the benefit of the Lithuanian community and is not intended for commercial purposes. The publication is published in accordance with the provisions of the Consumer Protection Act of March 3, 1933.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1944.

(SEAL) Commission expires March 31, 1945.

LIETUVIŲ SKAITYTOJŲ ŽURNALAS

AMERIKOS LIETUVIŲ

THIS GRAND MEDICINE
made especially to relieve 'PERIODIC'
FEMALE PAIN
And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings—
Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weak, nervous feelings, distress of "irregularities"—due to functional monthly disturbances. Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on one of woman's most important organs. Taken regularly throughout the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefits!

There are no harmful opiates in Pinkham's Compound—it is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B). It helps nature. Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying!

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

ATHLETE'S FOOT
DON'T LET FUNGUS "DIG IN!"
Go after the first sign of cracking, peeling, sore or itching skin. Laboratory tests prove MEDICATED Poslam kills on contact—and in 10 minutes—three common fungi causing stinging, blazing Athlete's Foot. The vital thing is don't delay—get Poslam before layers of horny skin protect the fungus. 50c. drugists.

ACTUALLY HELPS PEEL OFF UGLY LAYER OF SURFACE
PIMPLES
Take the positive POSLAM way to skin improvement. CONCENTRATED for quick action, Poslam helps reduce redness... peel away rough, embarrassing "simple layer." Not a cosmetic but a 38-year old MEDICATION. Apply before making up or leave on overnight. Six active ingredients cling where needed. We call it "the ointment without disappointment." 50c. drugists.

POSLAM POSLAM

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Table with subscription rates: Yearly subscription in U.S. \$2.50, In Foreign Countries \$3.50, Two Years Subscription \$4.00, One Half Year \$2.00, Single Copies 5 cents.

Advertising rates on application

Table with advertising rates: Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidžiama G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Rates for various ad types and durations.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVIŲ TAUTA DIDVYRIŠKAI KOVOJA

Apie Trijų Lietuvos Vyskupų Nužudymą ir Jų Reikšmę. Informacijų Centras Interpretuoja Paskutines žinias iš Lietuvos. Tos Interpretacijos Dirbtinumas. Lietuvių Tauta Pasiryžus Nugalėti ar Mirti.

Spaudoje buvo pasirodę žinių, kad bolševikai savo siautėjimo metu įkarijo greta tukandųjų kūrų lietuvių nužudė ir kviškupą Skvirecką, vyskupą Brizgį ir Matulionį. Ar tai yra tiesa, sunku pasakyti: iš Lietuvos atėinančių žinių neįmanoma patikrinti. Betgi turėdami galvoje bolševikų sužvėrėjimą ir sąjungininkų abejingumą bolševikų žudomų tautų atžvilkiu, turime rimto pagrindo tikėti, kad bolševikai tikrai bus nužudę šiuos tris aukštuosius katalikų Bažnyčios pareigonis.

skraiste. Tikrovėje jie betgi yra aršiausi religijos priešai, ir, laukui atėjus, imasi bažnyčių naikinimo, tikinčiųjų persekiojimo. Tą jie savu laiku padarė Rusijoje, kurias tik jiems pasiseks užimti ir kuriose jie pastengs išsilauki. Lietuvoje bolševikų ir vokiečių okupaciją pasekmėje žymesnių politinio gyvenimo vadų kaip ir nebeliko: vieni jų buvo negailestingai nužudyti, kiti ištrinti ir pasmerkti lėtai mirčiai. Tuo būdu vienintelis šviesus ir gerai organizuotas atspirties taškas Lietuvoje bėra Katalikų Bažnyčia, ir, ją suaiškinus, nebeliks kam sąmoningai ir plačiu mastu bolševikams besipriešinti. Štai kodėl žinias apie trijų šviesiausių Lietuvos vyskupų nužudymą galima laikyti įtikimomis. Arkivyskupas Skvireckas buvo žinomas kaip didelis mokslininkas ir asketas. Lietuva tikėjosi jo asmenybe susilaukti pirmojo lietuvių kardinolo. Jei žinia apie jo nužudymą yra tikra, arkivyskupas Skvireckas virto pirmuoju lietuviu arkivyskupu — kankiniu. Vyskupas Matulionis, jau pirmojo pasaulinio karo pasekmėje buvo pakliuvęs į bolševikų kalėjimą ir ilgai jame išsėdėjo. Jis taip pat buvo žinomas kaip didelis asketas ir ypatingai aukštos doros kunigas. Arkivyskupo Skvirecko padėjėjas, vyskupas Brizgys, buvo jau nepriklausomos Lietuvos auklėtinis. Tai buvo didelio mokslo vyras, didelis patriotas lietuvis ir energingas bažnyčios administratorius. Jau pirmosios bolševikų okupacijos metu jis pasižymėjo kaip nenulenkiamas bažnyčios, o sykiu ir lietuviškumo, gynėjas. Tad nebutų nieko nepaprasto, jei bolševikai tikrai jį butų nužudę. Bet jeigu bolševikai jau nesivaržo žudyti net vyskupu, nesunkiai galime įsivaizduoti, ką jie daro su eiliniomis žmonėmis. Per švediją mus pasiekiančios žinios pakartotinai parodo, kad enkavedistai masiniai ir negirdėtų įtuzimu žudo ir deportuoja Lietuvos žmones. Tarpe vietovių, kuriose tokios masinės žudynės buvo surengtos, minimi Vilniaus, Utenos, Alytaus ir Ukmergės miestai bei kiti, jau ankščiau suminėti. Toks bolševikų sužvėrėjimas išaukė lietuviuose stiprią pasipriešinimo reakciją. Vietoje Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto susikūrė Lietuvos Apsaugos Komitetas ir jo vadovaujami lietuvių patriotai keliose vietose jau sėkmingai pasipriešino enkavedistams. Eiti į miškus ir kovoti prieš raudonuosius budelius ir yra šiandien vienintelė išeitis. Geriau buti nušautam besiginant ar žuti nuo bado ir šalčio miške, negu pasiduoti enkavedistų malonei. Juk pastaruoju atveju visvien nuo mirties nepabėgsi ir dar turėsi kęsti bestijališką kankinimus ir pasityčiojimus. Tad nebūnie pasveikinti lietuviai partizanai. Prieš juos mes lenkiame galvas, o jų vardą dar ilgus metus pagarbiai minės dėkinga tėvynė.

Be to, kaip minėta, pirmosios savo okupacijos metu jie vengė masinio dvasiškių persekiojimo. Tai pirmą pirmiausia jie darė dėlto, kad jie nenorėjo sukirsti plačių tautos sluoksnių, kurie, kaip istorija rodo, visumet tikrinami, kuomet viešai imama persekioti religija. Tuo jie tikėjosi bent iš dalies išvengti tuos pačius plačiuosius sluoksnius: "Fašistus, liaudies priešus mes persekiojame žudome, bet kunigų ir bažnyčių neliečiame". Bet, labiau nei, jie nenorėjo imant žinios apie bažnyčios ir dvasiškių persekiojimą pasklistų po užsienį, kurio akys bolševikai vis dar besisustengia vaidinti tolerančius bažnyčios atžvilgiu. Komunistų propaganda Amerikoje liksiol dar tebebugnyja, kad bolševikijoje yra pilna tikybės ir sąvė. Tai proga komunistai pakartotinai pabrėžė, kad statistiniai metropolitas meldėsis kaip kitai pagarbą reiškęs gerajam tėveliui Stalinui".

At, jei komunistai vėl iš naujo ugarsėtų bažnyčių niekinimus, tikinčiųjų ir dvasiškių žudymus, tai šituo jie pateiktų dar vieną savo barbariškumo įrodymą ir daugelį abejingai ar dėl išsimanymo net žiemis palankiai nusiteikusių žmonių, ypač Amerikoje, nustatytų prieš save. Štai kodėl jie dar tuo tarpu angstosi religinės tolerancijos

SĄJUNGIEČIŲ KARO PAJEGA

AMERIKA PADARO AMERIKIEČIUS

Earl G. Harrison, Imigracijos ir Naturalizacijos Biuro komisijonierius neseniai davė svarbią prakalbą apie "Mūsų ateivius — gyventojus". Socialio Darbo Tautinė Konferencijoje, Clevelande.

Čia paduosime tik svarbiausias dalis jo kalbos. Tarp kitko jis sakė —

"Jau per kiek laiko imigracijos skaičiai ne dideli ir net žurnaluose rašoma apie "The Vanishing Alien". Mes Amerikoje mėgstame vartoti gražiai skambančius žodžius. Nekurie žodžiai yra labai reikšmingi, ir kartais tik vienas žodis gali geriau paaiškinti ką nors daug geriau nei visos statistikos pasaulyje. Imkime žodį "ateivius". Nors dauguma žmonių žino ką reiškia žodis "ateivis" bet kartais jis

vartojamas pareikšti "priešsvetimšalius neapykantą". Bet mums susirinkusiems, žodis "ateivis" tik reiškia "svetimšalį kuris dar neigijo Amerikos pilietybės".

Visi tikėjo, kad karas išvystys visokią priešsvetimšalius neapykantą. Ypač tarpe tų žmonių, kurie paeina iš šalių kurias mes kariuojame. Bet visai kitaip įvyko, socialė ir ekonominė diskriminacija prieš mūsų svetimšalius susilpnėjo. 1941 ir 1942 m. manėme, kad pasirodys visokių išdavių bet gyventojai pasiliko ištikimi šiai šalei.

NEDAUG ATEIVIŲ SUIMTA

Svarbu tėmyti, kad mažiau negu 3,500 priešų ateivių suimti mūsų stovyklose. Gyventojų turime net 130,000,000. Jų tarpe randasi žmonės visų tautybių.

BALF LEIDINIŲ TIKSLAS GAUTI P A R A M Ų

Rašo Kun. Dr. Juozas B. Končius, BALF Pirmininkas

Be straipsnių, kuriuos skaitytote spaudoje, Bendrojo Lietuvos Šelpti Fondo vadovybė ir raštines štabas gamina ir leidžia eilę leidinių. Neseniai išleistas plakatą (poster) prašas Lietuvai pašalpos. Jis paruostas tik per 5 dienas ir išleistas National War Fondo.

Kai Fondai kitoms valstybėms remti veikia jau per eilę metų, mes, lietuviai tik neseniai tegavome leidimą. Dėl to darbas buvo labai užvilktas ir reikia labai skubėti. Išleisti plakatą išsiuntinti po visas 48 valstyjas.

Panašus plakatą bus leidžiama kasmė.

Šiais metais mūsų valdžia patarė gauti fotografiją iš dabartinio karo Lietuvoj nukentėjusių. Joje reikėjo atvaizduoti Lietuvos skurdą ir gyventojų būklę. Sunkiai pavyko iš Lietuvos gauti autentišką fotografiją, kuri, tačiau N. W. F. užgirta.

Paveiksle atvaizduojamos dvi lietuvių moterys, kurių namai karo fronte sunaikinti. Bėgdamos nuo fronto ugnies su savo pasigriebta manta, kiek jiedvi galėjo iš ugnies ir kulku turtilio pasigriebti, susirado vietelę prisiglausti, pasūreję, kuri irgi nuo suvių apdraskyta. Viena moterų, padėjusi daiktelių, žiuri kur ir kas reikės daryti, kitai rūpinasi kur nors maisto gauti. Liudnas ir vertas pasigalėjimo vaizdas, jokių būdu nebutų tinkamas turizmui skatinti. Bet tai yra karo toks vaizdas. Ir mūsų įstaiga nėra turizmo biuras, kaip valdžios įstaigos mums yra pasakiusios, kai norėjome ką nors gražesnio duoti. Vaizdo tikslas — išaukti Amerikos visuomenės pasigalėjimą kenčiantiems Lietuvos žmonėms.

Kai kam gali atrodyti, kad perstatomas Lietuvos skurdas. Taip yra. Juk Lietuvoje dabar yra skurdas. Jei kitaip sakytume, apsilentume su teisybe. Prie to, jei perstatytume gerias Lietuvos puses, ar National War Fund gautų paramos?

Visų tautų atsišaukimai perstatos skurdą ir vargą. Tik kai kurie artistų piešti ir padailinti plakatai gražiau atrodo. Bet fotografija yra autentiškesnė negu piešiny. Tuo būdu N.W. Fondo daugiau pageidaujamas įrodymas paramai gauti.

Bus išleista ir daugiau leidinių. Turėdami daugiau laiko juos mėginsime, kiek sąlygos leis, geriau techniškai paruošti. Bet pagrindas yra, ne gražiąją gyvenimo pusę perduoti, o liudnos vaizdus ir nelaimės žmonių kuriuos šelpti mūsų įstaiga ir veikia su N.W. Fondu.

DARIAUS-GIRĖNO SUKAKTIES SKRIDIMO MINĖJIMAS

Šiomet liepos 17d., sukako vienuolika metų nuo Trans-atlantiško skridimo mūsų didvyrių lakunų Dariaus ir Girėno. Šis svarbus lakunų žygis dar nebuvo šį metų Brooklyne viešai paminėtas. Nors čia yra draugijų išrinktas komitetas darbuotis pastatymui paminklo lakunų pagarbai, tas komitetas kas metą suruošia sukakties skridimo paminėjimą. Kadangi vasaros karščiam užėjus nebuvo patogu tinkamą pramogą surengti, tai ruošiana dabar.

Kaip jau pirmiau buvo kreipėsi spaudoje į lietuvių dailininkus prašant jų pagaminti Dariaus-Girėno paminklui piešinį, tai jau gavome vieną kurinį nuo

Todel tas yra stebėtiną faktas. Mes amerikiečiai įvertiname prisidėjimą mūsų ateivių, netik karo laukuose bet ir gamyboje. Jeigu mes čia neturėtume tiek daug ateivių, kurie greitai pasisavino ir sekė mūsų gyvenimo būdą, tai tėvai milijonų amerikiečių, kurių dauguma garbingai nešioja mūsų šalies uniformą, — mūsų tauta nebutų atsiekus tą milžinišką militarinę stiprybę ir karo darbai nebutų buvę taip greitai ir taip puikiai atlikti mūsų gamybos fronte. Tas tikrai nustebino mūsų alijantus ir dabar vykdomą pergaleimą prieš.

Šios šalies ateivis pasiryžęs laimėti karą Jung. Tautoms. Peržiūrėkime vardus bi katro mūsų pulko, arba laikraščiuose surašus sužeistų arba užmuštų. Amerika padaro amerikiečius. Net ir tie ateiviai kurie dar netapo piliečiais, širdyse tikrai amerikiečiai. Certifikatai kuriuos jie galutina gauna tik patikrina tą faktą.

Aną dieną Newarke, italė atvyko į naturalizacijos teismą kada teisdaris jau buvo užbaigęs visus išklašimus. Raštininkas jai pasakė "per vėlai atvykai." Ji tam parodė telegramą kurį eidama į teismą gavo. Telegramas pranešė, kad jos sunus buvo užmuštas Italijoje. Teisdaris tą išgirdęs paskubino naturalizavimą.

Praeitais keliais metais pasirodė daug naudingos literatos apie mūsų svetimšalius. Daug rašoma apie įvairias tautas, jų kultūrą ir kontribucijas. Kada vaikai mūsų svetimšalių pradės rašyti bus daugiau tokių knygų. Butų gerai jeigu mokiniai pradinėse ir aukštesnio mokslo mokyklose bandytų suprasti mūsų ateivius, iš kur jie paeina ir t.t.

Neseniai tulas mokslininkas saė: gerai butų jeigu mes turėtume amerikanizavimo mokyklų pamokinti amerikiečius apie svetimšalius.

Renkime kalbos ir istorijos kliaas mūsų ateiviams. Beveik visos rytų valstijos turi tokių kliaus, bet jų mažai randasi pietuose ir vakaruose.

Šiandien čia yra apie 3,600,000 ateivių; 1,623,600 vyrų ir 1,976,400 moterų. Beveik trečia dalis jų gyvena New Yorko valstijoje. Californijoje gyvena 352,100. Dideli skaičiai randasi Penn sylvanijoje, Massachusetts, Illinois, Michigan, Connecticut ir Ohio.

Keliom Brooklyno draugijom priduoti laiskai su bilietais asmenišai, prašant juos nupirkti. Kadangi negalima sužinoti visų draugijų ir kuopų, kuomet ir kur laiko susirinkimus, tai sunku priduoti laiška. Todel, prasome jų visų sulig išgalės prisidėti prie šio benkieta, kad padaryti jį sekmingu.

Korespondentai J.S. — S.B.

Comment A.L. by A.L.

There is, probably, no nation in a more tragic position than Lithuania. When a Frenchman looks at the rubble of his home, his heart may be warmed by the comforting thought that, anyway, his country will be free and independent after the war. A Lithuanian, a Latvian, or an Estonian, looking at the ruins of his home has no such comforting thought. He even fears death at the hands of the secret Russian police, or deportation to Siberia. The Belgians, liberated by the English and Americans summon their parliament to govern them. Lithuanians, liberated by the Russians, are summoned to leave the land of their forefathers for a cold and distant exile. Is there a nation whose fate is more tragic than Lithuania?

The Lithuanian Cultural Institute of New York is making plans to publish a literary journal in Lithuanian. Father Juras of Lawrence, Mass., is a member of the organizing group.

Lithuanian Communists took the cake in the viciousness and mendacity of their unfounded attacks upon the United Lithuanian Relief Fund of America. Many Lithuanians refuse to read their papers anymore. The Fund received over \$100,000 from the National War Fund to help Lithuanians all over the world.

The United Nations Rehabilitation and Relief organization held a 10-day meeting in Montreal, Canada, at which plans were made to help everybody in the world except Lithuanians, Latvians and Estonians. They are left to the totalitarian mercy of the Russians.

The Lithuanian Franciscan Fathers opened their new first convent in the United States at Mt. Greene, Me., and held a convention of their supporters where \$6,000 in donation were collected.

A copy of an old English Atlas (published in 1680) was found in New York and reproduced by a photographic process: It is of interest to Lithuanians because it gives a map and a short history of Lithuania, as it was known to the world in 1680. Lithuania is called "the Great Dukedom of Lithuania."

The Lithuanians of Baltimore are arranging a special Lithuanian Day (Oct. 10) the proceeds of which will go toward an all-city Honor Scroll to be erected in Preston Gardens. This Scroll will contain the names of all Baltimore service men, including over 400 Lithuanians.

RUSIJA IR BALTIJOS TAUTOS

Baltijos Tautų ir Rusų Glaudų Santikiai Galimi. Rusų Ukio Pramonės Ir Keleivių Tranzitinių Problemų Išsprendimas Galimas. Teisingos Taikos, Saugumo Patikrinimas Galimas Pravedant Rimtas Pokarines Reformas.

What we seek is the reign of law, based upon the consent of the governed and sustained by the organized opinion of the mankind... Woodrow Wilson

JEIGU Woodrow Wilsono politinė sąvoka but taikoma pokarinėms reformoms Europoje, tai but galima laukti TEISINGOS TAIKOS ir politinės LAISVĖS patikrinimo. Dėja, didelių tautų vadų karo politika nesuderinama su Woodrow Wilsono paguotų politinių ir ukinių reformų idėjomis. Mes žinome, kad Hitleris ir Stalinas pradėjo šį karą 1939m. imperializmo tikslus turėdami, kad jie buvo pasiryžę sugriauti viską ką Woodrow Wilsonas pastatė Europoje po pereinamojo pasaulinio karo. Woodrow Wilsonas ir Leninas pripažino mažoms tautomis apsisprendimo teisę, Hitleris ir Stalinas paneigė mažų tautų apsisprendimo teisę sugriaudami jų politiškas nepriklausomybes.

Laikė pereinamojo karo ir karui pasibaigus Woodrow Wilsonas neigė didžiųjų pasaulio tautų vadų slapta derybas, siekdamas teisingos ir pastovios TAIKOS. Wilsonas reikalavo atvirumo ir nuoširdumo, vienų kitais pasitikėjimo. Ką gi dabarties didelių tautų vadai daro prieš uždarų durų slaptose derybose? Kodėl jie slepia savo pasitarimus ir rengiamus pokarinių reformų planus nuo visuomenės?

Mes iš praetis žinome, kad be TEISINGOS TAIKOS neįmanoma tobula tvarka ir demokratija pasaulyje. Kuomet neigiamas teisėtumas, demokratiški principai, tuomet negalima laukti teisingos TAIKOS. Nenuostabu, kad dabar mažų tautų žmonės jaučia pavojų savo politiška laisvei, mat pavojų didelių tautų saulybių. Baltijos tautos matydamos savo nepriklausomybės, laisvės pavojų nemiršta, šį joms pavojų rimtai įrodė Rusijos vadų imperializmo ambicijos.

Rusų okupacija Baltijos kraštuose 1940 metais parodė pasauliui Rusijos užsimojimą ant Baltijos kraštų; rusų smurtas ir praradimas rusų "rinkimai" Baltijos kraštuose nesuderinami su teisėtumu ir demokratine tvarka. Tie "rinkimai" konspiraty-

višku budu pravedti, tais rinkimais paneigta Baltijos žmonių politinė laisvė ir demokratija. Tais rinkimais rusai atliko AKTĄ SAUVALYBĖS, nes tuose rinkimuose buvo statomi kandidatai tikrai KOMUNISTAI! Kitų partijų kandidatų nebuvo darsileista. Komunistų partijos kandidatai—Maskvos agentai! Šie elementai su Paleckiu priešaky tapo "išrinkti" ir "Seima". Prieš rinkimus piliečiai buvo įspėti, kad kurie nebus, tie neturės pilietiško liudijimo—PASO. Ką gi tas reiškia? Išreimimą ir įkalinimą visu nebalsavusių už komunistų kandidatų. Piliečiai sąlygų verčiami balsavo ir gelbėjo savo likimą.

Kokios gi buvo pasekmės tos konspiracijos? Išrinkti komunistai tuojaus susirinkę į "Seimą" nubalsavo prijungti Baltijos kraštus prie Sovietų Rusijos! Taip atliko "rinkimus" 1920m. lenkų okupacijos armija Vilniaus krašte. Gen. Želigowski sušaukė dvarponius ir lenkus ir įsakė jiems įsteigti "srodkova Litva," vėliaus Želigovskio vadovaujamas Vilniaus šlėktų "seimelis" nubalsavo prijungti Vilniją prie Lenkijos. Taip 1940 m. pasielgė rusų okupacijos komandantas ir Maskvos agentai ir lietuviai komunistai prijungdami Lietuvą prie Rusijos. Ar gi ne aktas saulybės?

Be civilizauto pasaulio vadai ir visuomenė nepripažino Želigovskio įvykdintų "rinkimų" Vilniaus krašte, neigiamai lenkų smurtą įvertino ir Maskvos valdžia kurios priešaky buvo Leninas ir Čicerinas. Mes tikimės, kad civilizauto pasaulio vadai ir visuomenė nepripažins rusų komunistų įvykdintų "rinkimų" Baltijos kraštuose 1940 metais ir saulybės budu prijungimo Baltijos kraštų prie Sovietų Rusijos. Jei pripažintų Rusijai Baltijos kraštus didelių valstybių vadai, tai jie dar karta suvaizdintų politinės "komedijos" rolę, tokią rolę kaip 1923m. suvaizdino Ambasadorių Taryba pripažindama Lenkijai trečdalį Lietuvos žemės su sostine Vilniū. Tokis "legalizavimas" rusų smurtą ir rinkimų nesuderinamas su teisėtumu, su nutarimais Maskvos konferencijos ir

Owosso, Mich. — Gubernatorius Thomas E. Dewey, Respublikonų Kandidatas į prezidentus važiavo savo gimtinio miesto gatvėse su savo motina ponija George Dewey ir savo žmona. Owosso miestas suruošė vieną iš didžiausių pagerbimų Michigan valstijos istorijoj.

Rusų ir Baltijos Tautų Problemos

Rusijai teritorinės ekspansijos nereikia, ji turi milžiniškus žemės plotus kurių rusai negalės apgyventi ir išnaudoti per šimtmečius. Sovietų Rusijos Steigėjai Leninas ir Čicerinas pasirašydami sutartis su Baltijos tautomis pripažino joms apsisprendimo teisę ir jų nepriklausomybes, nustatė sienas, užmezgė glaudžių santykių ryšius savitarpinio susitarimo budu kaimyniško nuoširdumo nuotaikej. Rusijos vadai—Leninas ir Čicerinas tikėjosi tokiu budu savitarpinio susitarimo išspręsti Sovietų Rusijos ukio pramonės ir keleivių tranzito problemas su Baltijos tautomis ateityje. Tokiais Rusijos su Baltijos tautomis santikiais mes, Amerikos lietuviai, džiaugėmės. Mes labai vertinome amų laikų rusų vadų—Lenino ir kitų paneigimą Cariškos Rusijos imperializmo Baltijos kraštuose.

Dėja, Stalino ir Molotovo politika nuo 1939 metų nesuderinama su Sovietų Rusijos pirmesniais vadais. Stalinas neigia Baltijos tautų apsisprendimo teisę, neigia jų politiška nepriklausomybę, tokia rusų vadų politika nesuderinama su teisingos TAIKOS ir pažadais mažoms tautoms politinės laisvės, nesuderinama su teisingumu ir su norais Baltijos tautų žmonių. Tokia politika nebus amžinai išsprendžiamos Rusijos ir Baltijos tautų problemos. Nebus patikrintas saugumas Rusijai ir Baltijos tautoms, bus tikrai sugražinimas Cariškos gadinės! Bus žingsnis ne pirmyn, bet atgal.

Mes, Amerikos lietuviai, žinome, kad rusų vadai siekia išsprendimo rusų ukio pramonės ir keleivių tranzito problemų pagrobimu Baltijos kraštų. Mes žinome, kad Leningrado ir Murmanskio uostai negalės aptarnauti rusų didėjančios ukio pramonės ir keleivių ateityje, kad rusams reikalingas geras uostas susisiekimui su Atlantiko kraštais—vakary Europa ir Saurės Amerika. Bet šios rusų tranzitinės problemos lengvai išsprendžiamos be sugriovimo Baltijos tautų nepriklausomybių. Rusija turi žymiai geresnes sąlygas išsprendimui savo tranzitinių problemų negu Amer. Jung. Valstybių Respublika turėjo iš Atlantiko ir Pacifiko. Bet Amer. Jung. Valstybių vyriausybė nepavergė Centralinės Amerikos mažų tautų del sudarymo savo ukio pramonės ir keleivių tranzitui kelio iš Atlantiko ir Pacifiko jūrų. Ne, Amerikos vadai susitarė su Panama respublika, išsikasė Panamą kanalą ir tokiu budu pasidarė sau kelią iš vieno vandenyno į kitą.

Rusijai nereikės kanalo kasti per Baltijos kraštus, arba, statyti geležinkelį susisiekimui su vienu ar kitu Baltijos uostu; rusai gali naudotis Baltijos kraštų geležinkeliais ir uostais be sugriovimo Baltijos kraštų nepriklausomybių. Prieš šį karą Latvijos vyriausybė norėjo idant rusai naudotusi jos uostais—Rygos ir Liepojus, netenka abejoti, kad Estijos ir Suomijos žmonės neouvo ir nebus priešingi leisti rusams naudotis tranzitui jų uostais ir geležinkeliais, nes iš to gali buti nauda ne tikai rusams, bet ir latviams ir estams. Šios problemos išsprendžiamos savitarpiniu susitarimu kaimyniško nuoširdumo nuotaikej. Tikrai tokiu budu galima išvystyti glaudžius širdingus santykius ir palaikyti su Rusija.

Rytprusiją Rusų Varta į Atlantą!

Greta Baltijos kraštų prieinamų Rusijai tranzitinių kelių į Baltiją ir Atlantiką yra kitas tiesesnis, patogesnis kelias į Baltiją ir Atlantiką per Rytprusiją—Karaliaučio uosta, kuris stovi arčiau nuo Gudijos ir Ukrainos negu Liepojus ir Ryga. Nuo Belastogės (Bialystok) tik 170 kilometrų į Karaliaučiu, Rusijos geležinkeliai subėga į Belastogę palei Lenkiją ir Rytprusiją. Iš centralinės Rusijos, iš Gudijos ir Ukrainos kraštų, nuo Maskvos didžioji geležinkelio linija į Varsavą, Berlyną, Paryžių ir Londoną eina per Belastogę! Per Belastogę—Karaliaučiu jūrems į Londoną arčiau negu per Liepoją ar Rygą; nuo Ukrainos centrų per Baranivicių, Lydos, Vilniaus ir Radvili-

škio geležinkeliais į Liepoją ar Rygą kur kas toliau negu per Belastogę į Karaliaučiu susisiekimui su Atlantiko kraštais — vakary Europa ir šiaurės Amerika. Šie geografiški faktai kalba patys už save.

Rytprusija buvo Vokietijos bazė per šimtmečius užpildinėjimui Baltijos kraštų ir Rusijos. Vokiečiai išnaudojo Rytprusiją kaip savo militarišką tvirtovę karams, savo žygiams į rytus. Rytprusija po šio karo turi buti atimta nuo Vokietijos ir padidinta į tris dalis: šiaurinė dalis su Gelpapės, Gumbinės, Stalupėnų, Tilžės, Isručio ir Labgavos miestais turi buti gražinta Lietuvai, nes vokiečiai išplėdė iš lietuvių šį kraštą; antra dalis abiems pusėms geležinkelio nuo Belastogės į Karaliaučiu turi buti atiduota Sovietų Rusijai kaip laisvas kelias Rusijai, ypač Ukrainai ir Baltijai ir Atlantiką; trečioji dalis (sudaranti arti pusę Rytprusijos) su Dansko ir Gdynia uostais turi buti atiduota Lenkijai. Pravedus tokias reformas butų galima pilnai patenkinti rusų reikalus, išspręsti Rusijos tranzitines problemas ir sudaryti sąlygas išvystymui glaudžių santykių Baltijos kraštų—Lenkijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos su Sovietų Rusija ir bendromis pastangomis patikrinti ne tikai TEISINGA, politinę LAISVĖS Baltijos tautoms, bet sudaryti sąlygas patikrinimui saugumo Baltijos kraštams ir Rusijai. Baltijos kraštai butų tada tarsi "žvaigždės Rusijos orbitoje. Todel sakytinas rusų vadų, kad del tranzitinių problemų išsprendimo reikia sugriauti Baltijos tautų nepriklausomybes nesuderinami su tikrove, tai tikrai patėisinamas imperializmo. Mes geidžiam matyti rimtas pokarines

reformas ir glaudžius santykius Baltijos kraštų ir Tarybų Rusija, bet šios reformų nuomone, turi buti atliktos bendru susitarimu, o ne pavarta.

RACIJONAVIMO TVARKA

MĖSA IR RIEBALAI

Raudonos markutės A5 ir A5 iki R5 Ketvirtosios Knygos, vertės po 10 punktų kiekvienai. Raudoni ženkliniai, po 10 punktų kiekvienas, namų ūkui. Nebus daugiau raudonų markučių iki spalio 15 dienos.

KONSERVUOTI VAISIAI DARŽOVĖS

Mėlynos markutės A5 ir A5 iki R5 Ketvirtosios Knygos, vertės po 10 punktų kiekvienai. Nebus daugiau mėlynų markučių iki lapkričio 1-mos.

CUKRAUS

Cukraus markutės A5 ir A5 iki R5 Ketvirtosios Knygos, vertės po 10 punktų kiekvienai. Nebus daugiau cukraus markučių iki lapkričio 1-mos.

BATAI

Markutės su orlaiviu ir su žemine. Markutės su žemine ir su žemine. Markutės su žemine ir su žemine.

Mokslo Kampelis

POPIERA. — Žodis popiera paeina nuo žodžio papyrus (mendrė), kurios širdis vidury buvo sunaudojamas egiptiečių darymui pergaminų, ant kurių budavo rašoma ir užlaikoma visokie raštai. Eumenes Pergamos karalius Vidurinėj Azijoje, du šimtus metų prieš Krito išradė budą gaminti pergaminus iš įvairių gyvulių odų. Pradžioje krikščioniškos eros, kiniečiai žinojo budą daryti popierą iš tam tikrai priruosto mišinio, bet tos paslapties jis niekam neįsivadė, ir iki 12-tam amžiui popieros išdirbimo paslaptis buvo mažai kam žinoma. Žinia apie popieros išdirbystę matomai traukė į vakarus, ir 1100 metais po Kristaus atėjimui, maurai Ispanijoje pradėjo daryti popierą. Liniinio audimo popiera buvo daroma Europoje sekančiame šimtmetyje, kurių liekanos dar randama senesniuose Europos vienuoluose.

Pirma popieros dirbtuvė buvo įsteigta Anglijoje 1590m., kurioje buvo gaminama balta, šiuurkščios išvaizdos popiera. Rašomoji ir spausdinamoji popiera šiame laikotarpyje buvo gaminama Francijoje ir Holandijoje. Persekiojami ir neramumai tose šalyse, privertė popieros išdirbėjus prasišalinti į kitas šalis, kur jie užsidėjo popieros dirbtuves, bet jie išsigabeno su savimi ir popieros išdirbimo paslaptis.

Pirmoji popieros dirbtuvė mašina buvo užpatentuota Anglijoje vieno francuzo pradžioje pereinamojo šimtmečio, 1807 metais mašina liko patobulinta ir galėjo gaminti popierą audeklo formoje, neapriboto ilgio. 1856 me-

tais esparto, arba ispaniškoji žolė buvo atrasta, kaip gera darymui popieros ir sekančiais metais procesas buvo surastas gaminimui pergaminio popiero, kurs perleistas per sierinės rugšties mišinį įgauna tvirtą odinės išvaizdos formą.

Popieros išdirbystė labai sparčiai išsiplėtojo Suvienytose Valstijose, kur dabartiniu laiku pagaminama didžiausias tonažas, negu kurioje kitoje pasaulio šalyje. Popiera yra gaminama iš įvairios žalios medžiagos, bet didžiojom yra daroma iš medžio. Dėl šios priežasties popieros dirbtuvėse randasi tose vietose, kur daugiausia yra girių medžių tinkamų popieros gamybai.

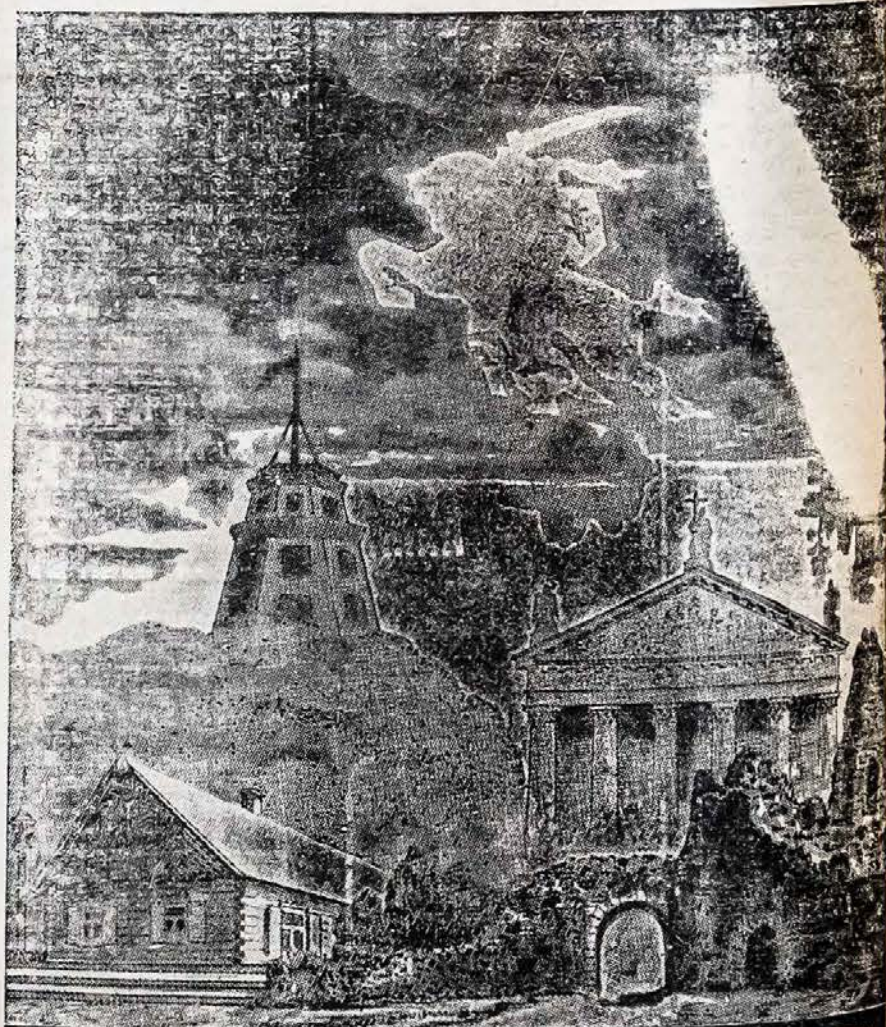
Popieros gamyba yra glaudžiai sujungta su intelektuali žmonių gyvenimu. Popiera yra kaip tarpininkas žinybos ir komunikacijos tarp draugų, ir pažinimui namų sienų. Popieros kaina spausdinimui knygų viršija išlaidas visų kitų spausdintų produktų. Jei apskaičiuot toną, tai laikraščiams spausdinimui popieros sunaudojimas viršija. Laikraščių spausdinimui suvartojama kasmet daugiau neg milijonas tonų popieros. Šiaurinėj Amerikoje. Daugiaus neg 600 tūkstančių tonų sunaudojama kasmet knygoms spausdinti, kitas 150 tūkstančių tonų popieros sunaudojama rašymui. Apie 70 tūkstančių darbininkų dirba popieros išdirbystėje šioje šalyje.

Be to labai daug popieros suvartojama visokiuose bizniuose. Tas parodo, kad popiera yra labai svarbus žmonių kasdieninio gyvenimo faktorius.

Bitis

TIMELESS LITHUANIA KNYGA JAU GATAVA

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdengimui knygos vokų, atspausdinti trijose spalvose. Išleido Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svarbos ir todėl pageidautina, kad kiekvienas lietuvis veikėjas, suprantąs anglų kalbą, o ypatingai čiagimės jaunimas, turėtų tą knygą įsigyti, kad turėtų istorinius faktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA

DR. OWEN J. C. NOREM

Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruota, audekliniuose viršeliuose. Kaina \$3.00; su persiuntimu — \$3.25. Kreipkitės —

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

UONAVIMO
PKA
ESIA IR RIEBALAI
onos markutės A8
ci K5 Ketvirtos
es po 10 punktų
udoni ženkleliai, po
ctą kiekvienas, nam
grazos. Nebus dau
markučių iki spal
ios.

ERVUOTI VAINIAI
DARZOVES
ios markutės A8
ci R5 Ketvirtos
es po 10 punktų
laugiau mėlynu
apkrečio 1-mos.

CUKRUS
us markutės nr. 4
Ketvirtos Knygės,
ara del penkių
markutė nr. 40
goj, gera del penki
niam konservavim
28-tos, 1945 metų
konservavimu
ima gauti po 20
am šeimyns mar
aplikacija forma
O.P.A. Tarybos.

BATAI
tės su orlaivio
ir nr. 2 is Tre
geros del vien
kviena. Nauja
bus gera lap
a. Vėlai šį mėn
kokia markutė

GATAVA
s voku, atspas
ga didelės svar
uprantas angli
ti, kad turėje

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

S
A
EM

DELEGATĖS PAS PREZIDENTĄ VAŽIUOTI DAUGINASI

Veikėjai Ruoškit Savo Kolonijų Atstoves

Iš Detroito praneša: LVS 6-to skyriaus susirinkime Rugs. 17, išrinktos peticijos į Washingtoną vežti centro komisijos narę Stephanie Douvan-Čiurlionytė, Ona Wilkienė, ir Kareivių Motinų Draugija nuo savęs išrinko P. Medonię. Iš Detroito bus trys arba daugiau.

Dabar lieka pasirūpinti sukelti joms kelionės lėšos. Dr. J. Jonikaitis yra paskyręs tam tikslui \$200. Dr. S. Biežis, Chicagietis, paskyrė \$100. Gal dar atsiras geros širdies žmonių kurie paaukos liuosnoriai. V.M.

Iš Clevelando jau pasirengusios važiuoti keturios motinos, turinčios po 3 ir 4 sunus karinėje tarnyboje. Clevelando 1-mas LVS skyrius turi ir fondą savo miesto delegacijai kelionei paremti.

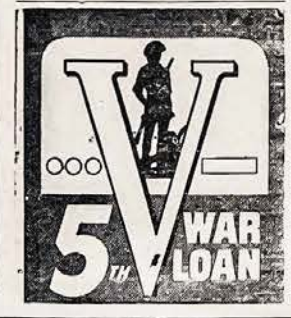
Iš Bostono ir iš Naujos Anglijos pranešama apie rinkimą motinų važiuoti pas Prezidentą Rooseveltą.

Kitos kolonijos klausia informacijų apie hotelius Washington, ir tt. Reikia pažymėti kad ho-

tinų nereikės toms motinoms kurios norės tą pačią dieną grįžti iš Washingtono. Kurios norės pamatyti Washingtoną ir ilgiau ten pabuti tai jų pačių reikalas su nakvyne, nes tikrai ten sunku viesbučiuose kambarijus gauti.

Kareivių Motinų Peticijų delegacija bus sutvarkyta taip kad susirinks Washingtono ryto metą, atliks peticijų įteikimo rautą į valandą laiko, ir tą patį vakarą galės traukiniu išvažiuoti. Kurios atvažiuos iš artimų miestų galės grįžti tą patį popietį.

Kareivių Motinų arba žmonių važiuojamą geriausia gali sutvarkyti kiekvienos kolonijos tam prijaucianti veikėjai: jie prašomi kareivių mo-

tinas ir žmonas rikiuoti tai ekskursijai, delto kad pačios Lietuvos motinos, daugiausia senesnės, nedrįsta ir nesupranta to reikalo. Prikalbinkit jas važiuoti, pranešant kad galės tą pačią dieną ar vakarą iš Washingtono grįžti. Ten jų vadovavimu pasirūpins Kareivių Motinų Komisija.

Skyriai, ar kuopos ar klubai ar draugijos kurios turi parinkę motinas važiuoti į Washingtoną tuoj praneškit apie tai LVS centrai, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, ir Komisijos Pirminkei:

Mrs. Ona Biežis,
3241 West 66 Place
Chicago, Ill.

Turėkit pasižadėjusių vykti vardus ir adresus, žiūrėkit kad jos dėvėtų ant krutinės tiek žvaigždučių kiek turi tarnyboje sunų ir dukterų.

Vietinio komiteto grupė bus pranešta visos informacijos kur ir kada važiuoti ir kur Washingtono susirinkti.

Kiekviena lietuvė kareivių motina privalo laikyti sau už garbę kad ji dalyvaus tokioje istorinėje kelionėje. Seniaus tokius žygius atlikdavo vyrai, dabar moterims pasitaiko proga, ir jos kviečiamos važiuoti, daugiau — geriau!

SVEIKATA

ŠIRDIES LIGOS

Labai didelis žmonių skaičius mano turį širdies ligą. Po nuodugnaus tyrinėjimo atrandi, kad jie klydo. Skubus širdies tvaksėjimas gali paeiti nuo daugelio priežasčių ir jis pasireiškia tik kai kada. Tai nėra liga. Jei gu širdis visuomet per tankiai plaka, tuomet gali būti arba širdies liga arba kokia kita suirutė, pav.; hyperthyroidizmus. Poilsio metu ir nesveika širdis dirba lėtai. Tik darbo ir mankštos metu ji plaka žymiai greičiau už sveiką širdį.

Širdies ligų esama kelių. Apie kiekvieną galima būtų parašyti nemažą brošiūrą. Yra kelios tokios širdies ligos nuo kurių yra progos išsigydyti. Todel klaidinga yra sakyti; kad visos širdies ligos yra nepraeinamos. Myokarditas, fibrilacija ir blokavimas kartais visai dingsta. Sie vrdai skaitytotojui svetimi. Juos paminėjau tik del įrodymo, kad yra širdies ligų, kurias kartais pasiseka prašalinti. Jų yra daugiau negu trys.

Kai kurie širdies organo sugeidimai yra neatitaisomi. Jie laipsniškai eina prastyn. Tą prastėjimo eigą yra galima paskubinti arba sulėtinti. Apsirgusių arba mechaniškai sugedusių širdį yra galima nudėvėti į metus kitus. Į tiek laiko galima yra tapti invalidu arba ir numirti. Ta pati širdis galėtų tęsėti 20 ir 25 metus, jeigu ligonis žinotų savo budą ir pildytų gydytojo patarimus.

Chroniškė širdies liga ne-reiškia trumpą amžių. Tankus ir reguliariai ligonio peregzaminavimai; jo maisto, poilsio ir mankštos suregulavimas; reikale vaistinė pagelba gali padaryti ligonio gyvenimą ilgoku, maloniu ir naudingu. Nors širdies ligomis serga nepaprastai didelis žmonių skaitlius, jie neturėtų mirti taip greitai, kaip dabar miršta. Neturėtų tapti invalidais į trumpą laiką.

Blogumas yra tame, kad didžiuma nežino, jog jų širdis nėra normalė. Patirti jiems pasiseka tik tuomet, kada atsiranda stoka kvapo ir kojos ima tinti.

Medicina turi lengvus ir tikrus budus širdį iširti. Publiku šia proga turėtų naudotis. ALB.

Dr. A. Montvidas

Jumoriška.

PLUNKSNA NETYKI
Mieste, kur buvo trukumas butų, vyras prašėsi kambarių, pas namų savininką. "Ar turi vaikų?" klausė namų savininkas.
"Ne," atsakė norintis paimti butą.
"Ar neturi šunų?"
"Ne."
"Ar kitokių gyvūnų — kanarką ar papuga gal?"
"Ne," atsakė vyras, "bet aš turiu fontaninę plunksna, kuri kaip kada drasko."

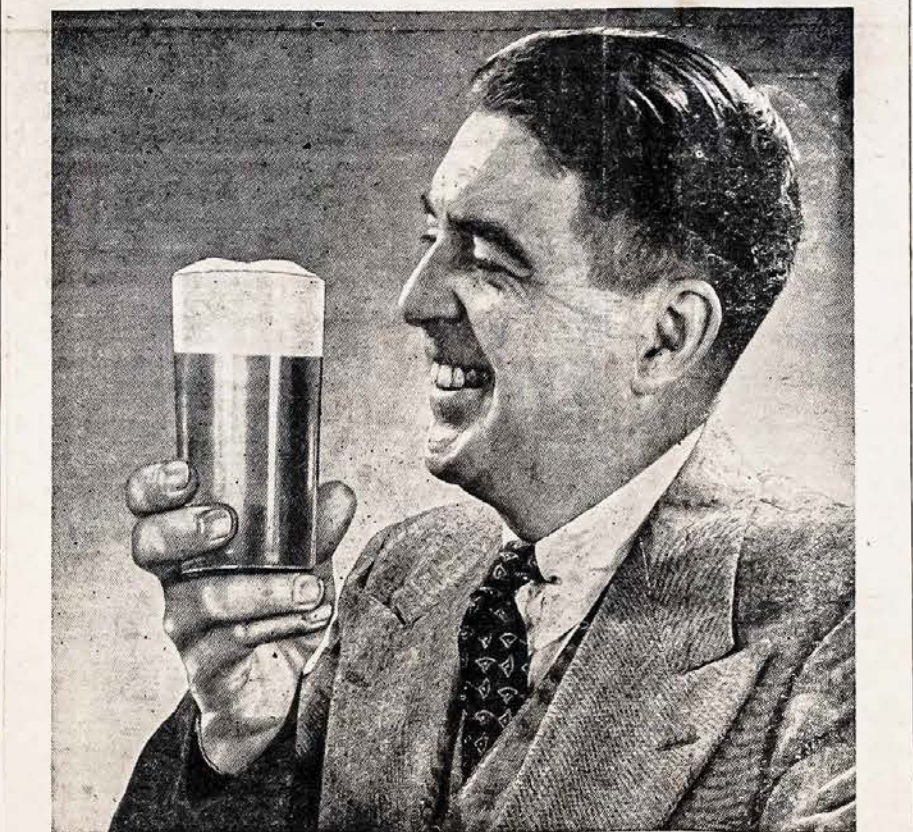
AUKŠČIAUSIA BAUSME
Jis buvo moderniškias teisėjas, patyręs ir išmintingas drausmės buduose.
"Aš tave nubaudžiu aukščiausia bausme," jis pareiškė nusiminusiam prasikaltėliui. "Aš nepadėsiu tave į mūsų patogų ramų kalėjimą. Aš tave paleisiu laisvai ir turėsi rūpintis apie taksas, racijonavimą, gasolino ir valgių trukumus, nedarbą, politiką, karą, po-karines problemas ir viską — teip kaip visi mes kiti."

Pratęsimas Aliejum Šildomų Pečių Racijonavimas

WASHINGTONAS — Kainų Reguliavimo Įstaiga praneša, kad dėl žibalo ir kitų lenkvųjų aliejų trukumo, suvaržymai veiklą pirma tik 28-se valstijose, aliejum kurenamųjų pečių pardavinėjime, dabar bus taikomi visai šaliai.
Nuo 1944 metų rugsėjo 9 dienos, aliejum šildomų pečių racijonavimo kvitai visoje šalyje išduodami tik asmenims, kuriems nėra galimybių naudotis kitokių pečių; arba seną pečių pakeičiant nauju.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS Spaustu-vės darbininkas, nejaunesnis 16 metų, turintis kiek patyrimo spaustuves darbuose; pilną laiką ar pusę dienos; valandos pritaikomos. Del informacijų kreipkitės: Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worrester, Mass.

ČIA YRA EKSTRA PATENKINIMO KIEKVIENAME STIKLE

PICKWICK

"ALE that is ALE"

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani, Giria jauni ir seni; Nuo duonos tyros ruginės, Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas, Jai ant stalo pirma vieta — Duonos sviesto ir kavos, Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

Worcesterio Naujienos

BENDRAS LIETUVIŲ ŠALPOS KOMITETAS ĮSTEIGTAS WORCESTERY

Bendro Lietuvių Šalpos Komiteto skyrius, (United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.) buvo įsteigtas ketvirtadienio vakare, rugp. 28-tą dieną, Šv. Kazimiero po-bažnytinėje svetainėje. Adv. Kazys Tamulionis buvo išrinktas pirmininku.

Sio skyriaus tikslas yra suvienyti visas Worcesterio Amerikos Lietuvių jėgas idant prisidėtų sykiu su Bendru Lietuvių Šalpos Komitetu del surinkimo aukų lietuviam nukentėjusiu nuo karo, kur tik jie nebūtų surasti. Bendras Lietuvių Šalpos Komitetas yra prie "Community Chest."

Bendro Lietuvių Šalpos Komiteto skyriaus garbės

pirmininkai yra kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas ir kun. Konstantas Vasys, Aušros Vartų parapijos klebonas. Kiti valdybos nariai: daktaras Kazys Zekus, daktaras Petras Lankininkas ir Juozas Glavickas, vice-pirmininkai; Jonas Dvareckas, išdinininkas; Antanas Kriauciūlis, Jonas Emkus, kun. Jonas J. Bakanas, raštininkai; Antanas Janušionis ir Jonas Reinkis, globėjai. Drabužių rinkimo skyriaus pirmininkės išrinktos Ona Sidabrienė ir Antanina Vaškelevičienė.

B.L.S.K. skyrius rengiasi prie didelio masinio visų lietuvių susirinkimo, kurs įvyks spalio 29-tą, Mechanics svetainėje.

APLIKACIJOS DEL NAUJŲ "A" GASOLINO RACIJONAVIMO KNYGŲ

Naujos aplikacijos blankos del "A" gasolino racijonavimo bus išdalintos gasolino pripilimo stotyse, Worcesterio Karo Kainų ir Racijonavimo Taryba, per pirmininką Michael J. Fitzgerald, pranešė. Jos gali būti išpildytos ir paliktos Tarybos raštinėje ar gali būti pasiustos adresu 30 Mechanic gatvės. Naujos knygos bus

geros lapkričio 9-tą. A-12 kuponų iš dabar naudojamų A knygų nebus visai naudojami. Ponas Fitzgerald prašė automobilių savininkų, idant jie išpildytų šiuos reikalavimus del pridavimo aplikacijų: atsakyti į visus klausimus, pristatyti pastutinį padangų peržiūrėjimo rekordą ir sugražinti dabartinės A knygutės viršelius.

KAS GIRDETI?

Jonas Ragaliauskas, Prano ir Domicelės Ragaliauskų sunus, nuo 15 Shannon gatvės, buvo sužeistas kariaudamas Italijoje, bet dabar jau parvažiavęs namon pas savo žmoną. Kadangi jisai daug metų išbuvo karinėj tarnyboj, tikimasi, kad bus garbingai paleistas ir galės sugryžti į civilinį gyvenimą.

Viktoras Pigaga, 23 metų, buvo sužeistas kariaudamas Prancuzijoje, rugsėjo 23-čią dieną. Jisai gyvena 12 Whit-

ney gatvės, Broniaus ir Adelės Pigagų sunus. Jisai lankė Worcesterio Bernaičių Amatų Mokyklą prieš įstojimą į Tautinę Sargybą, kur išbuvo du metu pirmu įstojimo į Armiją. Per metus ir pusę išbuvo Islandijoje. Paskui, iš Airijos nuvyko į Normandy Prancuziją, kariauti.

Karolis ir Uršulė Asakevičiai ruošiasi persikelti į Centerport, Long Island, New York. Jų duktė Anelė per daug metų ten gyvena. Jų sunus Jonas yra radio operatorius pasażieriniuose orlaiviuose, "Yankee Clipper"

AUKSINIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

Šv. Kazimiero parapijos auksinio jubiliejaus minėjimas jau čia pat. Įvairios komisijos darbuojasi, kad pasikirtus darbus atlikti sėkmingai.

Spalio 2-trą dieną buvo komisijų susirinkimas bažnytinėje salėje ir tapo apkalbėta, apsvarstyta, ir išklaudyta, raportų, iš kurių paaiškėjo, kad maždaug Jubiliejaus minėjimas tęsis per dvi savaites.

Spalio 15 d. prasidės Rekollekcijos ir tęsis visą savaitę; 21 d. bendras pasilinksminimas—šokiai su užkandžiais, A. O. H. Hall, Trumbull St.

Sekmadienį, 22 d. spalio iškilmingos šv. mišios 11 val. Visos dalyvaujančios dr. jos, kurios prisideda aukomis prie pagerbimo parapijos ir jos darbuotės, kviečiamos tų

dr-jų valdybos su savo vėliavomis susirinkti į parapijos mokyklą ir, susitvarkius eisenai, eiti bendrai į bažnyčią. Vėliavomis bus papuošti bažnyčios pasieniai.

KONCERTAS
Tą pačią 22 d. spalio, 7:30 v. vakare, didžiulėj miesto Auditorijoje įvyks gražus koncertas. Bus išpildyta "Vytauto Kantata".

Vargonininkas J. K. Žemaitis deda visas pastangas, kad viskas išeitų kogeriausiai. Kviesta ir pasižadėjo dalyvauti Metropolitan operos žvaigždė, artistė Anna Kaskas su savo širdj gaivinančiu balsu. Vargonininkas J. K. Žemaitis ruošia abu chorų—moterų ir jaunimo; bus ir solos. Dalyvaus garbingų svečių—Senatorių David Walsh, Miesto Mayoras William Bennett ir

Tiketetai Del Visų Koncertų Dabar Worcester Auditorium Tel. 3-7621

kiti. Klebonas kun. Augustinas Petraitis su savo pagalbinkais ir komisijomis darbuojasi ir laukia svetelių ir iš apylinkės.

Šeštadienį, 28 d. spalio, J. E. Vyskupas O'Leary suteiks Sutvirtinimo Sakramentą. Rep.

klasoje ir turėjo gyventi New Yorke, nes ten arčiau uosto. Dabar Jonas gyvens sykiu su tėvais ir bus jam greičiau parvykti namon, po savo kelionių. Visi šeimos nariai gyvens viename mieste. Karolis Asakevičius išgyveno Worcesterį 40 metų, ilgiausia ant Plantation gatvės.

Šį rudenį buvo parvykę atostogoms į Worcesterį Vytautas Skrinška, aptiekorius ir Tamas Stoškus, gerai žinomas banko darbuotojas. Abudu buvo siunčiami, po atostogų, į aficierių lavinimo stovyklas.

Ona Navickienė, Adomo Navicko žmona, iš Hartford, Conn. dažnai lankosi Worcesterį aplankyti savo gim-

Vakarėlis Marianapolio Kolegijos Naudai

Tėvų Marijonų Remėjų skyrius rengia pramogėlę su užkandžiais ir dovanėlėmis bažnytinėje svetainėje, trečiadienį, spalio 11-tą dieną, 8-tą valandą vakare, po pamaldų. Tėvų Marijonų Remėjų skyriaus darbuotojai rengia šią pramogėlę Marianapolio kolegijos naudai. Šio miesto lietuviai atjausdami reikalingumą remti vienintelę bernaičių aukštesnę lietuvių mokyklą, atsilankykite į parengimą ir prisidėkite prie kilnaus darbo.

Metinis Moterų Klubo Narių Bankietas

Moterų Socialio Klubo metinis bankietas bus šeštadienio vakare, spalio (Oct.) 7-tą, 6-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėjų Klubo žemutinėje svetainėje. Po bankieto bus šokis viršutinėje klubo svetainėje. Narės išanksto turi gauti tikietus pas K. Pupkiene, nes be tikieto nebus įleidžiamos. Taip draugija nutarė, idant išanksto galėtų paruošti bankietą tinkamai.

PARDAVIMUI

Ukis 123 akry žemės; 1500 medžių vaisingų; 2 šeimų namas, gazolino pumpa varomas vanduo, tvartas del 28 karvių ir gana gera. Arti Worcesterio. Kaina \$5800.
Ukis 70 akry žemės, su gerais trobesiais. Tik dešimtukas važiuoti į Worcesterį ir tik penkos minutės eiti prie buso. Kaina \$5500.
Turiu ir daugiau didelių ir mažų ukų su galvijais.
JOHN BUKOKAS
18 Alpine St. Worcester 4, Mass.

BIRUTĖ ČIUPIUTĖ
Birutė Čiupitė šį rudenį pradėjo mokslus Clark Universitete, rugsėjo 18-tą dieną. Ji yra Prano ir Onos Čiupų duktė, gerai žinoma tarp vietos lietuvių, kaip darbiš mergaitė iš pat jaunystės dienų, nes ji pagelbėjo savo tėvams jų biznyje—Vermont Cleaners and Dyers. Jos sesuo Ann Čiupitė dirba kaip raštininkė Worcester Superior Teisme. Birutė Čiupitė baigė Major Beals Aukštesnę Mokyklą, Shrewsbury, Mass., birželio 1944 metais, su pasižymėjimais. Čiupų šeimyna gyvena Shrewsbury, Mass.

nes ir draugus. Jie turi dukterį Margarietą ir žentą Joną Česnulevičių ir anukus Juditą ir Davis. Ponų Navickų du sunai karinėje tarnyboje. Raimondas, Armijoje, buvo sužeistas kare, da-

PAKVIETIMAS

Skaityk ir kitam pasakyk apie tą svarbų įvykį, kurs bus sekantį sekmadienį. Tai yra paskutinis parengimas Lietuvių Ukėjų Klubo Bungalow, kurį rengia Lietuvai Remti Draugija. Šioji draugija kviečia Worcesterio ir apylinkės lietuvius dalyvauti. Nepamirškite dienos ir valandos—spalio (Oct.) 8-tą dieną, Lietuvių Klubo vasarnamy, Davis Way, Shrewsbury, Mass. Pelnas likęs nuo parengimo skiriamas Lietuvos šelpimui. Lietuvos žmonės pasiliko be maisto, drabužių ir be pastogės. O karas eina prie pabaigos, tai kada pasibaigs mes turime būti pasiruošę suteikti pagelbą išbadėjusiem Lietuvos žmonėm. Jusų atsilankymu į parengimą prisidėsite nors mažą dalele prie to garbingo darbo, o Lietuva laukia nuo mūsų pagelbos.

Kviečia Rėngėjai
bar Didžioje Britanijoje ligoninėje ir buvo apdovanotas purpuro medaliu; Albertas laivyne, dabar randasi Maryland valstijoje, prie taisymano laivų. Jų duktė Eleonora dirba Californijoje.

Noriu Gryžti Į Tėvyne

Gryšiu į savo mielą tėvyne
Snairiai žiūrės į mane,
Ten mano turtas vairsins mane.
Ten už durių rauda alkana nuoga sirata,
O žiaurus barbaras kankina ją
Ir grėšia pasmaugti sutrempti ją.
O aš ten ilgai stovėsiu,
Kapas ne aptvarkytas
Graudžiai ašaromis aplėsiu.
Svetimas atsibastėlis žaurius,
Ten nuolankus buti ketino;
Ir nedidį mano turta išdrabstė padalino.
Žvelgsiu į tą pusę,
Ten mano tėvelių namai,
O koks keistas naujas gyvenimas.
O aš ten raudosiu suklypus,
Ir girdėt nenorėsiu ten mano brojį nukankino,
O nė kapo nesupilė nedabino.

V. Vėjelis

20 METŲ PATYRIMO — PATENKINIMAS UZTIKRINTAS DABAR DVI ISTAIGOS DEL GERESNIO PATARNAVIMO

THE EYEGGLASS SHOP

Nuo 12 iki 5 val. po-pietu
583 MAIN GATVĖS (Korbi. 202)
Sala Loow's Peli Teatro
TEL. DIAL 6-0459
VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI

Nuo 9-tos val. ryto iki 7-tos vakare
10 MILLBURY G-vės (Atidaryta Vakara)
TEL. DIAL 3-9051

Dėkite Pini-gus Bankan Per Paštą ir Užmokėkite Čekiais

SUTAUPYSITE LAIKO
SUTAUPYSITE PADANGAS
SUTAUPYSITE GASOLINĄ

Iškeisti čekiai yra svarbi kvita.

Worcester County Trust Company
WORCESTER 448 Main St. 244 Main St. 16 Franklin St.
37 Pearl Street. (Customer Parking Area, corner Pearl and Chestnut)
FITCHBURG SPENCER NORTH BROOKFIELD BARRE
Member Federal Reserve System Member Federal Deposit Insurance Corporation

OFFICIALIS SUVIVERTINIMAS
TUVIŲ AMERIKOS DARBUOTOJŲ
Kasimir S. Michalski
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS
2 iki 4 ir 7 iki 8 val.
Išimant Sekm. ir Trečiadienį
TEL. 5-8583

Pristatomo į Namus
Vietiniai ir Importuoti
Edward Yandow
PACKAGE STORE
Užlaiko Viešuos Alkoholinius Gėrymus, Lietuvišką Vyną, Degtinę, Vyną ir Alkoholinius Gėrymus.
278 MILLBURY GATVĖ
TEL. 3-3341

LAINER CLEANSER

- GERAS DARBAS
 - GREITAS PATARNAVIMAS
 - ŽEMOS KAINOS
- Dial 5-52
73 Green St.

Sanitary Shirt Laundry
SANITARIKA MAJORAUS
SKALBYKLIA
VALYTOJAI IR DABAR
PILNAS SKALBYKLIS DABAR
Skalbiam, proslinam ir
marškinius; kultūras ir
ir viršutinius drabužius su
senuosiu daktaru
MARIJONA MAJORAUS
MARIJONA MAJORAUS
Darbas Gyvartojams
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY STREET
WORCESTER, MASS.

Wilben Bottling
P. YENDELIS
Sodas Išdirbimo
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222

VICTOR PR
Lietuviai Geriausiai
KONTRAKTORIAI
Atliekam Visokius
Dažytojas - Patalpų
18 VIDAUS IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-4444
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 8885

CHARRON RADIO
ELECTRINIAI
Radio
Pečiai
Planai
20 Trumbull Street
Worcester, Mass.

TAISYKITE SAVO
NAMUS
Elektros Vėly ir
Dabar Galima
ELEKTRIKOS
PATAISYMAI
IR ĮVEDIMAI
ADOLFAS W.
44 WINDHAM ST.
Worcester 4, Mass.